

Martin Rits

Kernu vallas asuv Muusika küla valiti mullu kaunimaks külaks Harjumaal. Tänavu astuti samm edasi: küla premeeriti üleriigiliselt. Harju Elu uurib külavanemalt, mis koha nii eriliseks teeb, et president võtab vaevaks seda tunnustada.

Muusika küla kandideeris külavanem Moonika Järvela mäletamist mööda Eesti kauni kodu konkursil esimest korda enam kui kümme aastat tagasi. Toona jäädi esikohast ilma. Mullu jõudis kätte tasumise aeg ning Harjumaa konkursil "Aasta küla 2011" saadi esikoht. Täna saaks päevaks ollakse aga juba üks kahest "Eesti kaunis kodu 2012" konkursil nomineeritud külast. Pühapäeval võttis president Ilves külavanem Järvela ning Muusika külaseltsi juhi Priit Abirami vastu sooja käepigistuse ja tunnustusega Haapsalus.

Palju vaba ruumi

Napid poolteist aastat külavanema ametit pidanud Moonika Järvela on Muusika külas elanud nõukogude ajast peale. "Inimesed töötasid toona kolhoosis, aga ilus ja rahulik oli siin ka siis," meenutab Järvela. Hästi säilinud asustustriga põlises hajakülas elas 2010. aasta seisuga 56 majapidamises 119 sissekirjutatud elanikku. Külavanema sõnul võib sellele arvule aga julgelt veel parkümmend mujale sissekirjutatut otsa lisada.

Täiesti tavaline on Muusika küla puhul see, et kahe majapidamise vahele jääb mitusada meetrit tühja maad. Külakeskuse puudumine ning paljud metsatukkade sisse peitunud majapidamised ei lase juhuslikul läbisõitjal küla ilust täiel määral arugi saada. Seda peab Järvela koha üheks plussiks. "Kui lähemalt vaatama hakata, siis külas on iga teine hoov selline, mida võiks eraldi konkursile esitada," räägib ta.

Noored tulevad tagasi

Järvela sõnul tahetakse ajaloolist hajaasustust ka edaspidi säilitada. Samas soovitakse anda ka igale noorele võimalus külla oma kodu luua. "Meie küla peab jääma selliseks, et naaber oleks kõigil silmapiiril, aga kui kellelegi noored külla tulevad, siis peab saama muusikat kuulata kedagi tülitamata," räägib külavanem.

Külas vahelduvad põlistalud uute loodusesse hästi sobituvate uusehitistega. "Uus ja vana käivad meil ikka käsikäes," ütleb Järvela.

Praegune üldplaneering ei lase külas aga sisuliselt midagi juurde ehitada. See planeering tehti ehitusbuumi ajal, mil paljud kartsid, et ka Muusika küla tabab kastmajade laine. "Piiranguid on liiga palju, peame hakkama planeeringut nüüd muutma ja lubama inimesi ligi," räägib külavanem.

Küla südameks peab Järvela kiigeplatsi, mille üle kõik külaelanikud uhkust tunnevad. Külainimeste ühise nõu ja jõuga on platsi pidevalt arendatud, hiljuti ehitati WC ja uus suur laud. Platsil armastatakse koos käia nii külapäeval, jaanitulel kui ka uuel aastal. Külaplatsi juures, vahetult maantee ääres, on üles pandud ka päikesekell, mis saadi auhinnaks mullusel kauni küla konkursil. Uhiuue külakaardi kõrval leiavad peagi koha ka presidendi poolt antud aukirjad.

Ilus külanimi

Kust küla oma kauni nime on saanud, külavanem päris täpselt ei tea. Põliselanik Aksel Abiram oskab aga rääkida, et kunagi ammu asus tee ääres saun, kus elas kolm napsilembelist tegelast, kellele meeldis muusikat teha. "Jõid seal ja mängisid pilli, nii jäigi koha nimeks Muusika. Millal see täpselt oli, seda ma küll ei tea," räägib Abiram küla nimeloost. Esimesed andmed Muusika-nimelisest külast pärinevad 19. sajandi teisest poolest.

Nimele omaselt on Muusika külas alati au sees olnud ka pillimäng. Kunagi olevat leidunud koguni igas talus oma pillimees. "Küla teevad ilusaks inimesed, suures osas just uued elanikud,

lapsed, noored ja ka keskealised," kiidab Abiram oma kauni nimega nooruslikku kodukohta.

ARVAMUS

ARVI ALTMÄE, Eesti kodukaunistamise ühenduse eestseisuse esimees

"Eesti kaunis kodu 2012" konkursil hinnatakse külade puhul kogu territooriumi ja heaolu. Kõik majad peavad olema külas kõige paremas korras, muru niidetud ja aiad korras. Tervel külal peab olema tore ilme, et ta vääraks võrreldes teistega esile-tõstmist. Põhimõtteliselt on vaatluse all külas kõik see, mis jääb lävepakust väljapoole. Kodu mõiste on meie jaoks terve Eestimaa, nagu Lennart Meri omal ajal välja kuulutas. Maavanema korraldusega määratakse igas maakonnas komisjon, mis käib maakonna läbi ja tuvastab erilised kohad. Kui need on leitud, siis esialgu loetakse kokku 20-30 nominenti ja sellest selekteeritakse välja lõpuks neli, mis esitatakse keskjuhatusele hindamiseks. Nemad otsustavad, mis neist sobivad laureaatideks. Sel aastal said nendeks Muusika küla Kernu vallas ja Venevere küla Laekvere vallas.